

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

45

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-64-8

BRNO 2004

3001-

9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 45

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
- Odpovědný redaktor: doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc.,
PhDr. Rudolf Procházka, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del
Maschio
- Na titulním listě: Jeskyně Švédův stůl. Foto Jiří A. Svoboda
- Tisk: Bekros
- Náklad: 400 ks

© 2004 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

datovány do doby po r. 1522. Všechny posuzované prvky byly ale natolik poškozeny požárem, že se nedochovaly podkorní letokruhy a nemohl být ani proveden odhad počtu chybějících letokruhů. V zásadě tak není zpochybněna datace vzniku kostela do roku 1564; uvedené datum bylo vyřezáno na západním vstupním portálu kostela.

Michal Zezula, NPÚ v Ostravě

Literatura

- Prix, D. 1999: Kostel sv. Kateřiny, Hrabová, in: Od gotiky k renesanci, Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400-1550, svazek I, Opava.
- Kyncl, J. 2003: Znalecký posudek č. 268-08/03 na dendrochronologické datování dřevěných stavebních prvků kostela sv. Kateřiny v Hrabové. Strojopis uložený na ŘK farnosti Ostrava-Hrabová.

Resumé

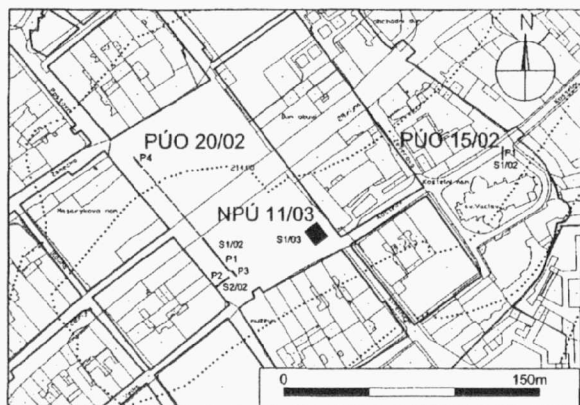
Opava (k. ú. Hrabová, Bez. Opava), Parz. N. 916. Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung

OSTRAVA (k. ú. Moravská Ostrava, okr. Ostrava)

Kostelní ulice (p. p. č. 3478/1). Středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

V trase kanalizační přípojky (PÚO akce č. 15/02) ke kostelu sv. Václava byly pod vozovkou Kostelní ulice dokumentovány šterkopiskové vrstvy komunikačního charakteru, v jejichž podloží se nacházela vrstva s četnými organickými makrozbytky (především odštěpky a odřezky dřev) a keramickými nálezy z 2. poloviny 13. století. Na parcelní hranici mezi bývalým kostelním hřbitovem a komunikací bylo výkopem porušeno zdivo, které je možné interpretovat jako středověkou (?) ohradní zeď kostelního hřbitova.

Masarykovo nám. (p. p. č. 3486; 3487/1). Raný a vrcholný středověk, novověk. Sídliště, město. Záchraný výzkum.

Obr. 41. Ostrava. Lokalizace archeologických akcí realizovaných v l. 2002-2003.

Lokalisierung der Grabungen aus den Jahren 2002-2003

Zásadní význam pro poznání podoby Masarykova náměstí ve středověku i novověku měl záchraný výzkum (PÚO akce č. 20/02) vyvolaný výstavbou parovodní přípojky, která protála celé náměstí v odstupe cca 11,0 m od jeho jihovýchodní domovní fronty. Na stěnách výkopu a částečně i v jeho dně bylo dokumentováno téměř 2,0 m mocné souvrství komunikačního charakteru. Ojedinele byla pod nejstarší komunikační úpravou ostravského náměstí zjištěna i sídlištní jáma. Keramické nálezy z její výplně doprovázela bronzová záušnice splétaná ze dvou tenkých drátů. Nálezový soubor je možné datovat do průběhu 12. století, tj. do doby před lokací města. Nejstarší štět, položený v souvislosti se vznikem náměstí, byl lokálně překryt hlinitou vrstvou, která byla tvořena asi splachy z nezpevněných ploch v okolí náměstí, takže bylo nutné některá místa znovu zpevnit: v úseku dlouhém cca 7,0 m tak byla odkryta velmi dobře dochovaná hať z větví a proutí. Výše byly uloženy šterkopiskové vrstvy, které sloužily jako podklad pro několik úrovní dláždění sestavených z říčních valounů. Poblíž severozápadního a jihozápadního koutu náměstí bylo zachyceno dřevěné potrubí, kterým byla patrně v 16.-17. století zásobována vodou kašna uprostřed náměstí.

Michal Zezula, NPÚ v Ostravě

Resumé

Ostrava (Bez. Ostrava), Kostelní Strasse, Parz. N. 3478/1. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung

Ostrava (Bez. Ostrava), Masaryk Platz, Parz. N. 3486, 3487/1. Früh (Hoch) und Spätmittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung

OSTRAVA (okr. Ostrava)

Masarykovo náměstí (p.p.č. 3486). Středověk - novověk (14.-20. století). Sídliště - město. Záchraný výzkum.

Na přelomu měsíců března a dubna 2003 proběhl v historickém jádru Moravské Ostravy záchraný výzkum (NPÚ Ostrava akce č. 11/03) realizovaný v souvislosti s výstavbou šachty D nově budovaného kolektoru. V prostoru stavební jámy situované v jihovýchodním rohu Masarykova náměstí bylo v sondě S 1 (rozměry 4,5 x 3 m) postupně odkryto souvrství o mocnosti cca 1,5 m.

Nejstarší zjištěnou situaci reprezentuje sídlištní vrstva s keramickým materiálem 13./14. století se zpevněným povrchem. Zpevnění povrchu proutím a ojedinelými dřevěnými deskami, vytvářejícími pochozí horizont, je prvním dokladem využití těchto prostor jako prostranství s komunikačním či veřejným účelem. Proces vymezení a povrchové úpravy komunikačních prostor byl završen již v průběhu 14. století, kdy provizorní zpevnění povrchu střídá pravidelná dlažba v podobě kamenného štětu v hlinitém loži.

Následné plánovité úpravy povrchu náměstí lze již zařadit do období novověku. Po jednorázovém překrytí původního kamenného štětu vrstvou písku následovalo položení dlažby v podobě říčních valounů v pískovém loži. Existenci nadzemních staveb v okolí náměstí potvrzuje požárová destrukce dřevohlinitého objektu, zachycená na úrovni povrchu dlažby na profilu P II. S jistým časovým odstupem, vzhledem k absenci